

La perillosa escalada del pessimisme

JOAN TAPIA

LA VANGUARDIA, 10.06.08

Espanya està alterada. Després d'anys de crispació, ara l'economia es complica (més inflació, menys creixement), cosa que pot aparellar conflictivitat i una escalada del pessimisme. Ahir va començar una vaga indefinida de les centrals minoritàries de camioners (la majoritària hi està en contra, però demana no treballar per por dels piquets). Ja hi ha gasolineres sense combustible i creix la por a una cosa tan greu com el desproveïment d'aliments. Els camioners pateixen l'augment dels carburants, però no hi ha solució fàcil i el temor al trasllat de l'increment del cru a tota l'economia --com l'any 1973-- preocupa els governs.

Espanya pateix l'augment del cru i l'IPC amenaça de sobrepassar la barrera psicològica del 5%, fet que generaria una alarmant espiral inflacionista. I la caiguda de l'activitat i del consum es pot agreujar amb l'anunci del Banc Central Europeu d'una pujada dels tipus d'interès al juliol. El president del BCE, Trichet, sembla ignorar que el 4% de tipus oficial s'ha convertit en un 5,4% en l'interbancari, fet que dispara el cost de crèdits i hipoteques.

I aquest panorama genera un bruscat salt de la desconfiança que realimenta perillosament la crisi. Ho corrobora l'enquesta d'EL PERIÓDICO de diumenge. Fa un any els espanyols que creien que l'economia anava bé (39,6%) superaven en 14 punts els pessimistes. Ara aquests (66%) superen en ni més ni menys que 58 punts l'escàs 8% d'optimistes. En un any un terratrèmol ha escombrat l'optimisme.

Així l'índex de confiança del consumidor de l'ICO (que oscil·la entre 0 i 200) ha passat de 93 el maig del 2007 a 56,4 aquest any. Una caiguda de 36,3 punts. I el similar del CIS (varia entre 0 i 100), que tota la legislatura passada va estar per sobre del 40, va caure per sota d'aquesta cota al desembre i ja està en el 33,8. El pessimisme és excessiu, però obeeix a un canvi bruscat en les expectatives. I es veu agreujat perquè el Govern s'ha col·locat massa medalles mentre alguns polítics i mitjans de comunicació exageren els aspectes negatius per treure rendibilitat política.

Però la realitat és tossuda. Més inflació suposa pèrdua de poder adquisitiu. I la caiguda del creixement engendra por. El Govern no té la vareta màgica perquè el cicle econòmic té molta força. Però sí que té l'obligació de dir la veritat, no improvisar i ser diligent i ferm (veurem com s'acaba la vaga de camioners). I la prudència aconsella no donar mostres de nerviosisme amb pulles contra Trichet, com va fer Zapatero divendres. Encara que tingui bona part de raó.

Després d'anys de conducció alegre, el Govern ha de pedalejar ara costa amunt. I amb risc de conflictivitat. És la seva feina.